

§ 379

Svar på motion om att anställa ensamkommande från Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olov Forsblom (V)

KSN-2021-00750

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olov Forsblom (V) föreslår i en motion väckt 1 mars 2021 att Uppsala kommun ska anställa de personer i gruppen papperslösa som har genomgången utbildning, som gymnasieutbildning, och som riskerar utvisning om inte en anställning hittas inom sex månader efter avslutad gymnasieutbildning, inom kommunen i till exempel äldreomsorgen för att ta vara på den utbildning som dessa personer genomgått.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 oktober 2021
- Bilaga, Motion om att anställa ensamkommande från Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olov Forsblom (V)

Yrkande

Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Tobias Smedbergs (V) yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-11-16

Reservation

Tobias Smedberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-10-05

Diarienummer:
KSN-2021-00750

Handläggare:
Annika Bengtsson

Svar på motion om att anställa ensamkommande från Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olov Forsblom (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olof Forsblom (V) föreslår i en motion väckt 1 mars 2021 att Uppsala kommun ska anställa de personer i gruppen papperslösa som har genomgången utbildning, som gymnasieutbildning, och som riskerar utvisning om inte en anställning hittas inom sex månader efter avslutad gymnasieutbildning, inom kommunen i till exempel äldreomsorgen för att ta vara på den utbildning som dessa personer genomgått.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Det finns ett flertal juridiska aspekter som styr hur en offentlig arbetsgivare kan och får anställa personer. Uppsala kommun är, liksom alla andra arbetsgivare i landet, vid beslut om anställningsavtals ingående, upprätthållande och avslut bunden av ett antal lagar. Bland dem finns LAS (lagen om anställningsskydd) och diskrimineringslagen. Dessa lagar innehåller begränsningar i förhållande till arbetsgivarens rätt att fritt välja vem som anställs och hur anställning ingås.

Gällande den fria rätten att anställa finns begränsningar i LAS avseende vem man får anställa. Här gäller att den som tidigare blivit uppsagd på grund av arbetsbrist eller vars tidsbegränsade anställning upphört till följd av arbetsbrist har företräde till återanställning hos arbetsgivaren om utrymme finns.

LAS begränsar också arbetsgivarens rätt att välja hur man anställer. Grunden i LAS är att anställningar ska vara tillsvidare. Enligt LAS gäller att avtal om tidsbegränsad anställning enbart får ingås i enlighet med bestämmelserna i LAS eller centrala kollektivavtal.

Vidare ger LAS och det centralt tecknade kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser, som Uppsala kommun omfattas av, en möjlighet till provanställning. Detta verktyg är till för att säkerställa att arbetsgivaren i tveksamma fall ges möjlighet att pröva den nyanställdes förmåga inför en tillsvidareanställning. Provanställning används i kommunen idag när det gäller unga nyutexaminerade arbetstagare men även i många andra fall.

Diskrimineringslagen reglerar gällande anställningsavtalets ingående ett ansvar för arbetsgivaren att välja utifrån sakliga grunder som kompetens och förmåga och bortse från kön, ålder och etnicitet med mera. Att få företräde till anställning på någon av dessa grunder är lika diskriminerande som att uteslutas från anställningen.

I samband med att Uppsala kommun tidigare införde anställningsgarantin för studerande inom vård och omsorg samt barnomsorg kom effekten av de kolliderande bestämmelserna om företrädesrätt, diskrimineringsförbud och det politiska initiativet att sättas på prov. Det kom att få till följd att en överanställning blev nödvändig om anställningsgarantin skulle kunna efterlevas fullt ut. En överanställning innebär alltid risk för nya uppsägningar. Även vid anställning utifrån anställningsgarantin är det viktigt att Uppsala kommun hanterar alla på samma sätt utifrån gällande rutiner för att uppnå en likabehandling och rättssäkerhet.

Gymnasielagen i sig ger inte någon rätt till särhantering eller förtur vid anställning. De regler som finns i lagar och kollektivavtal måste följas för alla. Att positivt särbehandla de som omfattas av gymnasielagen riskerar medföra att arbetsgivaren bryter mot regler i lag och centrala kollektivavtal samt att en överanställning blir nödvändig, som i sin tur innebär en risk för uppsägningar.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 oktober 2021
- Bilaga, Motion om att anställa ensamkommande från Hanna Victoria Mörck (V) och Per Olov Forsblom (V)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Ta tillvara på kompetensen – anställ ensamkommande!

På ett Zoom möte med Uppsalastödet (en ideell grupp) om ensamkommande ungdomar under hösten 2020 framkom information som var både upprörande och stötande. Det handlar enligt uppgift om en grupp på ca 70 personer som drivs runt mellan olika tillfälliga boendelösningar. De har i stort inga insatser från samhällets sida.

De får ingen medicinsk vård, de får inget boende, de får inget arbete trots utbildning, de får inget stöd från socialtjänsten eller andra myndigheter som kollektivt kört ner sina huvuden i sanden. Det stöd de får är från människor, vanliga Uppsalabor, som jobbar och engagerar sig ideellt på humanistisk grund. Kommunen har frånhänt sig allt ansvar och lastar över ansvaret på enskilda Uppsalabor som inte kan se dessa människors utsatta situation utan att försöka göra något för dem.

Kommunen har ett grundläggande ansvar för alla människor som bor eller vistas i kommunen enligt Socialtjänstlagen och utifrån en humanistisk människosyn.

Det är inte rimligt att Uppsala kommun helt överlåter ansvaret för dessa papperslösa personer på enskilda uppsalabor.

Ca 50% av gruppen kommer från Afghanistan och övriga 50% från ett tiotal olika länder. Det handlar om ungdomar med tillfällig uppehållstillstånd som måste fixa tillsvidareanställning på 6 månader efter avslutad utbildning. Sverige har släppt in dessa personer och dessutom utbildat flera av dem till gymnasiekompetens och nu finns de här i Uppsala. Det börjar bli bråttom för många av dem att hitta en anställning för att inte bli utvisad.

Det är här kommunen kan göra en insats genom att anställa människor ur den här gruppen. Många har trots allt utbildat sig inom vård och omsorg.

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet på

att anställa de personer i gruppen papperslösa som har genomgången utbildning, som gymnasieutbildning, och som riskerar utvisning om inte en anställning hittas inom sex månader efter avslutad gymnasieutbildning, inom kommunen i till exempel äldreomsorgen för att ta vara på den utbildning som dessa personer genomgått.

Hanna Victoria Mörck (v)

Per Olof Forsblom (v)

